

Een van de doelstellingen van de overheid is om een meer gevarieerd aanbod aan hogere beroepsopleidingen vorm te geven. Daarom is de *Associate degree*-opleiding (Ad) opgezet: een tweejarige hbo-opleiding die studenten opleidt tot niveau 5 van het Nederlands kwalificatieraamwerk (NLQF). Daarmee positioneert dit opleidingstype zich tussen mbo 4 en hbo-bachelor.

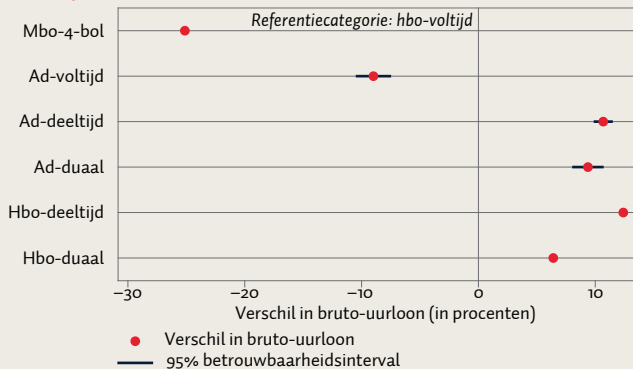
De opleiding, die meer praktijkgericht is dan de hbo-bachelor, richt

zich voornamelijk op mbo 4- of havo-gediplomeerden die willen doorstromen naar het hoger onderwijs, maar de stap naar een vierjarige hbo-bacheloropleiding te groot vinden. In 2017–2018 waren er 2.760 eerstejaars Ad'ers, 800 meer dan in 2013–2014.

Door het praktijkgerichte karakter kan een Ad-opleiding ook aantrekkelijk zijn voor werkenden die zich in het kader van levenslang leren willen om- of bijscholen: ongeveer de helft van de eerstejaars Ad'ers volgde in het schooljaar 2017–2018 een deeltijds of duaal programma. Ad'ers zijn gemiddeld vier jaar ouder dan hbo-bachelorstudenten wanneer zij aan hun opleiding beginnen, en de variatie in leeftijd onder Ad'ers is aanzienlijk groter dan onder hbo'ers.

Het financiële rendement van Ad-opleidingen neemt ook een plaats in tussen mbo 4 en hbo-bachelor (figuur). Uit multivariate analyses blijkt dat het mediane bruto-uurloon van gediplomeerden met een voltijdse Ad-opleiding twee jaar na afstuderen ongeveer vijftien procent hoger ligt dan dat van mbo 4 bol-gediplomeerden, en bijna tien procent lager dan dat van gediplomeerden van hbo-bachelor voltijd. Analyses op basis van administratieve data van het Centraal Bureau voor de Statistiek laten een soortgelijk beeld zien. Ad'ers via de deeltijd- of duale variant hebben een grotere arbeidsmarktervaring, en hun mediane bruto-uurloon twee jaar na diplomering is dan ook tien procent hoger dan dat van gediplomeerden uit een voltijdse hbo-bachelor. Gediplomeerde Ad'ers blijken echter wel ongeveer vijftien procentpunt vaker onder hun opleidingsniveau te werken dan hbo-bachelorgediplomeerden. Ook hebben zij een iets kleinere kans op een vaste aanstelling. ■ **DIDIER FOUARGE EN TIM PEETERS** (ROA)

Mediane bruto-uurloon ten opzichte van voltijdse hbo-bachelor

Noot: Kwantielregressie, waarbij gecontroleerd is voor leeftijd (lineair en kwadratisch), geslacht, migratieachtergrond, opleidingssector en jaar

Bron: BVE-Monitor, HBO-Monitor | ESB